

Presentation of School Curriculum Model based on Social, Cultural, and Psychological Needs of Second Year High School Students with data base Theory Approach

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

Leila Chavoshi Hosseini¹

Alaoddin Etemad Ahri^{2*}

Afsaneh Saber Gorgani³

How to cite this article

Leila Chavoshi Hosseini, Alaoddin Etemad Ahri, Afsaneh Saber Gorgani, Presentation of School Curriculum Model based on Social, Cultural, and Psychological Needs of Second Year High School Students with data base Theory Approach, *Journal of Islamic Life Style Centered on Health*. 2021;5(2):223-228.

1. PhD student, Department of Educational Sciences, Roudhen branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran (Corresponding Author).

3. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: ala.etemad@gmail.com

Article History

Received: 2021/04/22

Accepted: 2021/08/01

ABSTRACT

Purpose: The main purpose of the research is to present the model of school curricula based on the social, cultural, and psychological needs of the second year high school students with the approach of data foundation theory.

Materials and Methods: The research method is applied in terms of purpose, and qualitative in terms of data type, which was carried out with a systematic foundation data approach. The statistical population includes elites with doctorate degrees and university faculty members with at least 10 years of experience and with research degrees and participation in the desired seminars. The sample size was 15 experts, who were selected with a purposeful method and according to the principle of theory. The data collection tool is a semi-structured interview. To analyze the data, theoretical coding method (open, central and selective) was used, and according to the theoretical and practical foundations, the relationships between the identified categories and the model of school curricula were drawn based on the social, cultural and psychological needs of the students. The second period of high school has been drawn.

Findings: Based on the analysis conducted with the questionnaire of Strauss and Corbin (2003), it was found that this model has the necessary validity.

Conclusion: Therefore, the application and operationalization of the mentioned model can greatly help to improve the quality of school curricula in the second period of secondary school.

Keywords: Model, Curriculum, Social, Cultural Need, Psychology, Foundation Data

متوسطه با رویکرد نظریه داده بنیاد

مقدمه

امروزه، با عنایت به جایگاه ویژه نظام های تعلیم و تربیت در دستیابی به اهداف و آرمان های والای هر ملت و همچنین بسترسازی رفع مشکلات و چالش های اجتماعی، آموزش و پرورش جزء اساسی هر کشوری است که به منظور رشد اجتماع و پیشرفت بشر مقام مهم و روزافزونی در تنظیم سیاست های ملی و جهانی دارد (۱). در کشور ما فراگیرترین نهادی که به امر آموزش و تقویت نیروی انسانی می پردازد وزارت آموزش و پرورش است که با حدود ۱۵ میلیون نفر نزدیک به یک پنجم جمعیت کشور را تحت پوشش خود قرار داده است این در حالی است که به استناد گزارش سازمان دانش آموزی وزارت آموزش و پرورش تقریباً ۵۳۹۳۰۰۰ نفر از دانش آموزان در دوره متوسطه مشغول به تحصیل هستند.

نول^(۲) معتقد است که برنامه درسی قلب آموزش و پرورش است. بیلن^(۳) در پژوهش خود بیان داشت که دانش آموزان دوره متوسطه اغلب نمی توانند از دانش خود برای توضیح و پیش بینی پدیده ها استفاده کنند و در حل مسائل جدید ناتوان هستند. این مشکل ناشی از این واقعیت است که آموزش های کلاسی، فاقد راهبردهای کیفی مورد نیاز برای آنها هست.

طالبی و همکاران بیان کرده اند که بر اساس نظریات آیزنر و والانس گستره موضوعات و الگوهای برنامه ریزی درسی به گونه ای است که تعریف و انتخاب آن کاری دشوار است. الگوی برنامه درسی به دنبال پاسخگویی به سوالاتی از این قبیل است: فراگیران چه کسانی هستند و چه ویژگی هایی دارند؟ هدف های آموزشی و درسی چیست؟ چه نوع تجربیات یادگیری فراهم خواهد شد؟ جایگاه تجربیات یادگیری کجا خواهد بود؟ چه رفتارهایی مورد ارزشیابی قرار خواهند گرفت؟ این که کدام عامل باید در الگوهای برنامه درسی به عنوان محور اساسی تلقی شود، مستلزم آگاهی از دیدگاه ها و فلسفه های مختلف می باشد. تایلر برای برنامه درسی چهار عنصر «هدف، تجربه های یادگیری، سازماندهی تجارب و ارزشیابی» را در نظر می گیرد (۴).

برنامه درسی یک برنامه رسمی مطالعاتی است که درکی فلسفی از اهداف و رهنمودهای اجرای یک برنامه آموزشی را تدارک می بیند (۵). با توجه به الزامات اسناد آموزشی اخیر از سازمان های بین المللی، همه آنها تأکید می کنند که برنامه درسی عمدتاً باید بر شایستگی های کلیدی تمرکز کنند و به طور خاص، شایستگی کلیدی به شخصیت های ضروری و توانایی های کلیدی اشاره دارد که دانش آموزان باید برای انطباق با نیازهای توسعه مادام العمر و توسعه اجتماعی داشته باشند که به ویژه برای کمک به دانش آموزان برای رویارویی بهتر با وعده ها و چالش های جامعه مهم است. (۶). در برنامه درسی موادی که معلمان برای تدریس انتخاب می کنند باید ابتدا علاقه دانش آموزان را برانگیزد (۷) و این انگیزه ارتباط مثبتی

لیلا چاوشی حسینی^۱

دانشجوی دکتری، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

علاءالدین اعتماد اهری^{۲*}

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول).

افسانه صابر گرگانی^۳

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

چکیده

هدف: هدف اصلی پژوهش، ارایه الگوی برنامه های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه با رویکرد نظریه داده بنیاد است.

مواد و روش ها: روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی، از نظر نوع داده، کیفی است که با رویکرد داده بنیاد سیستماتیک انجام شده است. جامعه آماری شامل نخبگان دارای مدرک تحصیلی دکتری و عضو هیات علمی دانشگاه با سابقه حداقل ۱۰ سال و دارای مدارک تحقیقاتی و شرکت در سمینارهای مورد نظر می باشد. حجم نمونه ۱۵ نفر خبره بود که با روش هدفمند و با توجه به اصل اشباع نظری انتخاب شده است. ابزار گردآوری داده ها، مصاحبه نیمه سازمان یافته است. برای تحلیل داده ها از روش کد گذاری نظری (باز، محوری و انتخابی) استفاده شد و با توجه به مبانی نظری و عملی، روابط بین مقوله های شناسایی ترسیم شده و الگوی برنامه های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه ترسیم شده است.

یافته ها: براساس تحلیل های صورت گرفته با پرسشنامه اشتراوس و کوربین (۲۰۰۳)، مشخص شد که این مدل از اعتبار لازم برخوردار است.

نتیجه گیری: بنابراین به کارگیری و عملیاتی کردن الگوی مذکور می تواند به ارتقای کیفی برنامه های درسی مدارس در دوره دوم متوسطه، کمک به سزایی کند.

کلیدواژه ها: الگو، برنامه های درسی، نیاز اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی، داده بنیاد

² Bilen, S.

¹ Null

با پشتکار پیدا کرده و می‌تواند به طور قابل توجهی عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و خلاقیت را بالا ببرد (۸).

امروزه تعریف برنامه درسی به معنای دوره تحصیل یا برنامه درسی نیست بلکه بسیار گسترده‌تر است و شامل تمام تجربه‌های یادگیری برنامه‌ریزی شده از یک مدرسه یا یک موسسه آموزشی است. برنامه درسی باید به شکلی باشد که می‌تواند به کسانی که با موسسه یادگیری ارتباط دارند، منتقل شود، باید برای نقد باز باشد و بتواند به آسانی به عمل تبدیل شود. برنامه درسی در سه سطح وجود دارد: آنچه برای دانش‌آموزان برنامه‌ریزی شده است، چه چیزی به آن‌ها تحویل داده می‌شود و دانش‌آموزان چه تجربه می‌کنند.

به عبارت دیگر برنامه درسی، راه و مسیری است که برای رشد و تکامل دانش‌آموز طراحی می‌شود تا از خلال آن به اهداف آموزشی مطلوب برسد (۹).

تئوری پردازان بازنگران مفهومی، مفاهیم اساسی برنامه درسی را مورد بازبینی و نقد قرار داده‌اند و بر سنت‌گرایان انتقاد می‌کنند و ضمن طرح مفاهیم جدید در برنامه درسی، برنامه درسی را مورد بحث و کنکاش دقیق قرار داده‌اند. به زعم اینان، برنامه درسی نه آنچه که برنامه‌ریزان توصیه می‌کنند بلکه آن چیزی است که دانش‌آموزان می‌آموزند. هر فرد یادگیرنده با توجه به ساختار ذهنی و نیز فرهنگ خویشتن، مفاهیم و مضامین برنامه درسی را مورد تعبیر و تفسیر قرار می‌دهد. بنابراین، برنامه درسی آن چیزی است که دانش‌آموز در حقیقت تجربه می‌کند (۱۰).

مازلو نیازهای انسان را به پنج دسته: نیاز فیزیولوژیک، نیاز به ایمنی، نیاز به محبت و تعلق داشتن، نیاز به عزت نفس یا احترام به خود، و سرانجام نیاز به خودشکوفایی یا تحقق خویشتن طبقه بندی کرده است. وی معتقد است تا وقتی که نیازهای اولیه برآورده نشوند، فرد به نیازهای بالاتر نمی‌اندیشد. آشکارترین نیازهای دانش‌آموزان، نیازهای فیزیولوژیک آنان است. بدیهی است که آنان برای فعالیت و رشد سالم نیاز به آب، غذا و گرمای مناسب دارند. برنامه‌ریزان درسی و معلمان در تنظیم اهداف آموزشی باید به این دسته از نیازهای دانش‌آموزان توجه داشته باشند. بعد از تامین نیازهای فیزیولوژیک، احساس امنیت مهم‌ترین نیاز است. دانش‌آموزان باید در محیط خانه و مدرسه احساس آرامش کنند و از عوامل تهدید آمیز به دور باشند. تا بتوانند به فعالیتهای مطلوب یادگیری بپردازند. علاوه بر دو نیاز فوق دانش‌آموزان نیز همچون بزرگسالان به محبت کردن و مورد محبت قرار گرفتن نیازمندند. شناخت این مسئله می‌تواند الگوی ارتباط معلم و دانش‌آموز را بهبود بخشد. همچنین عزت نفس یا احترام به خود از نیازهای دیگر دانش‌آموزان است. آنان نیاز دارند در خانه، مدرسه و جامعه مورد احترام دیگران واقع شوند و خود نیز تصور مثبتی از خویشتن داشته باشند. اگر چنین شد، آنها به مرحله «خود شکوفایی» خواهند رسید یعنی خواهند کوشید با کشف تواناییهای خود، آرمانهایشان را تحقق بخشند (۱۱).

از این رو، با توجه به نیازهای طبیعی نوجوانان و جوانان در شکل دادن به نظام ارزشی خود در طول دوره نوجوانی و جوانی، کم توجهی نظام آموزشی به مسئله نیازهای جوانان باعث افزایش آسیب‌های اجتماعی، فرهنگی و روانشناسی در سطح جوانان جامعه خواهد

شد. در صورتی که اگر کتاب‌های درسی، با توجه به نیازهای اجتماعی، فرهنگی و روانشناسی جوانان نگاشته شوند می‌تواند به نیازهای جوانان در موارد مزبور پاسخ مقتضی و مناسب بدهند. بررسی‌ها نشان می‌دهد پژوهش‌های جامعی که بتواند برنامه‌های درسی دانش‌آموزان را بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه بررسی کند وجود ندارد و بنابراین عدم کفایت برنامه درسی فعلی دانش‌آموزان در برآورده ساختن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اجتماعی و لزوم بازنگری آن به گونه‌ای که بتواند قابلیت‌های دانش‌آموزان را برای برقراری تعاملات اجتماعی و داشتن زندگی مستقل در جامعه آماده سازد به عنوان عوامل اصلی انجام پژوهش حاضر است. بنابراین این پژوهش کوششی می‌باشد در پاسخ به این سوال که الگوی برنامه‌های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه کدام است؟

مواد و روش‌ها

روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی، از نظر نوع داده، کیفی است که با رویکرد داده بنیاد سیستماتیک انجام شده است. جامعه آماری در بخش کیفی شامل نخبگان دارای مدرک تحصیلی دکتری و عضو هیات علمی یک دانشگاه با سابقه حداقل ۱۰ سال و دارای مدارک تحقیقاتی و شرکت در سمینارهای مورد نظر می‌باشد. حجم نمونه ۱۵ نفر خبره بود که با روش هدفمند و با توجه به اصل اشباع نظری انتخاب شده است. منظور از اشباع نظری این است که با افراد نمونه تا حدی مصاحبه می‌شود که مصاحبه‌های جدید منجر به اطلاعات جدیدی در خصوص ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های الگوی برنامه‌های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه احصا نشود. ابزار پژوهش، یک فرم مصاحبه نیم ساختار یافته استفاده شد. تحلیل با توجه به اهداف تحقیق بوده و با روش داده بنیاد و با استفاده از روش: الف: کدگذاری باز، ب: کدگذاری محوری ج: کدگذاری انتخابی استفاده شده است. در واقع پس از مطالعه متن هر یک از مصاحبه‌ها، قسمتهایی که با توجه به سؤالات پژوهش و اهداف تحقیق می‌توانست به عنوان یک کد اولیه در نظر گرفته شود مشخص می‌شد و به عنوان مفهوم اولیه انتخاب گردید. ادامه مفاهیم اولیه در طبقه‌ای بالاتر که اشتراک دارند در قالب الگوی برنامه‌های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه تعریف می‌شود.

یافته‌ها

یافته‌های مربوط به سوال اول تحقیق:

۱- نیازهای اجتماعی، فرهنگی و روانشناختی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه کدام است؟

روش جمع‌آوری اطلاعات، روش مصاحبه عمیق است. در این مطالعه با ۳۰ نفر مصاحبه انجام شد که از مصاحبه ۱۲ به بعد، تکرار در اطلاعات دریافتی مشاهده شده است؛ اما برای اطمینان تا مصاحبه ۱۵ ادامه یافت، هر چند از مصاحبه ۱۲ به بعد داده‌ها کاملاً تکراری بوده و به اشباع رسیده بود. مصاحبه با طرح سؤالاتی

بر اساس نظریه داده بنیاد برای نیازهای دانش آموزان در برنامه درسی چندین بعد به دست آمد که این ابعاد عبارتند از:

- ۱- نیاز های اجتماعی شامل پردازش اطلاعات اجتماعی، پردازش اطلاعات اجتماعی، آگاهی های اجتماعی، مهارت- های اجتماعی، مشارکت اجتماعی
 - ۲- نیازهای فرهنگی شامل انگیزش فرهنگی، شناخت فرهنگی، فراشناخت فرهنگی، رفتار فرهنگی
 - ۳- نیازهای روانی شامل امنیت روانی، حمایت و پذیرش، تشویق و ترغیب
- یافته های مربوط به سوال دوم تحقیق:

الگوی برنامه های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه کدام است؟ در جدول زیر، نتایج کدگذاری باز بر اساس کد ثانویه، کدهای مفهومی و مقولات ارایه شده است.

در مورد " نیازهای اجتماعی ، فرهنگی ، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه در تدوین برنامه های درسی مدارس " آغاز می شد (مصاحبه باز) و باقی پرسش ها بر اساس پاسخهای مصاحبه شونده طرح می شد. تمامی مصاحبه ها ضبط شده و برای استخراج نکات کلیدی چندین بار مورد بررسی قرار گرفتند. در این پژوهش مصاحبه های ضبط شده پس از پیاده سازی، با استفاده از روش تحلیل محتوا به صورت سطر به سطر بررسی، مفهوم پردازی، مقوله بندی و سپس، بر اساس مشابهت، ارتباط مفهومی و خصوصیات مشترک بین کدهای باز، مفاهیم و مقولات (طبقه ای از مفاهیم) مشخص شدند. در زیر کدهای باز، مقوله های فرعی و مقوله های مربوط به شرایط علی، زمینه ای، میانجی، پدیده محوری و راهبردها و پیامدهای مربوط ارائه شده است. در کدگذاری اولیه به همه ی نکات کلیدی مصاحبه ها، عنوانی داده شد، سپس در مرحله بعد، کدهای اولیه به علت تعداد فراوان آنها به کدهای ثانویه تبدیل و چند کد ثانویه تبدیل به یک کد مفهومی شد.

جدول ۱. کدگذاری ثانویه و شکل دهی کدهای مفهومی و مقولات

شماره مصاحبه	کدهای اولیه (مفاهیم)	کدهای محوری (مقوله)	کدهای انتخابی (ابعاد)
۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۳ و ۲ و ۱	توانایی فهم و پیش بینی رفتارها و احساسات دیگران، احساس کردن علائم عاطفی غیر کلامی به همراه دیگران، ارتباط کلامی و غیرکلامی، درک کردن افکار، درک احساسات و مقاصد دیگری، کنار آمدن با عواطف خود و دیگران، ایجاد انگیزه هماهنگی با فرد مقابل ، پرهیز از شرایط مخمل و توجه و تمرکز به هنگام گوش کردن	پردازش اطلاعات اجتماعی	
۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۳ و ۲ و ۱	زمان مناسب صحبت کردن و گوش دادن، درک نگرانی ها و احساسات دیگران، استفاده از زبان رفتاری برای انتقال فکر ، بهبود ارتباط والدین و کودک ، توانمندسازی و هرچه بیشتر مستقل شدن کودکان، افزایش رفتارهای مناسب در تعامل با افراد و موقعیتهای متفاوت، مهارتهای اوقات فراغت	آگاهی های اجتماعی	نیازهای اجتماعی
۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۳ و ۲ و ۱	مهارت خوب گوش کردن و خوب ابراز وجود کردن، توانایی دفاع از خود ، توانایی «نه گفتن» به تقاضاهایی که فرد نمی خواهد انجام بدهد. اهمیت دادن به احتیاجات سایرین و عمل کردن بر طبق این احتیاجات، چطور دوست پیدا کنند و چطور دوستانشان را نگه دارند. بیان نیازهای خود، ارائه و دریافت باز خورد از شخص مقابل، تحت تأثیر قرار دادن و ترغیب دیگران، خوش برخورد بودن و لبخند زدن و دیگران را به گرمی در آغوش گرفتن	مهارت های اجتماعی	
۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۳ و ۲ و ۱	تصمیم گیری بر اساس نظریات حداکثری ، نظر سنجی برای تصمیم گیری های کلان، نظر سنجی برای تصمیم گیری های خرد	مشارکت اجتماعی	
۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱	انگیزش، همدلی، نیاز اجتماع	انگیزش فرهنگی	
۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۳ و ۲ و ۱	کسب دانش، سواد میان فرهنگی، دانش فرهنگی، عدم تعصب، فرهنگ خودی، انتقال فرهنگی، عوامل فرهنگی، ارزش فرهنگی، موقعیت فرهنگی، شایستگی فرهنگی، شرایط فرهنگی، الگوهای فرهنگی، سنت آداب و رسوم، فرهنگ، خرده	شناخت فرهنگی	نیازهای فرهنگی

فرهنگ، چند احساسات، عواطف، ویژگی‌های فرهنگی اجتماعی	فرهنگی، تنوع قومی، شناخت	
فراشناخت فرهنگی	استدلال، حل مسأله، راه حل، برنامه ریزی، کنترل مجدد، نظارت، خود بازیابی، موازنه، محیط ناآشنا، سعه صدر، مدارا، تحمل عقاید مخالف، ذهن باز، پذیرش نظرات و عقاید، دیدگاه‌های متفاوت و متکثر، خرد جمعی، درک و فهم، تفکر انتقادی، تفکر، انتقاد فرهنگی، تحمل، انعطاف پذیری، اقتناع، گشودگی، خلاقیت فرهنگی	۹ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ و ۹
رفتار فرهنگی	سازگاری، جذب و انطباق، رفتار هوشمندانه، تجربه قبلی، عملکرد موثر، توافق، تعامل میان اجتماعی، ارتباط فرهنگی	۹ و ۳ و ۵ و ۷ و ۸ و ۹
نیازهای روانی	واگذاری مسئولیت، واگذاری تکالیف، عدم واکاوای حوزه های شخصی، طرح سؤال به جای بحث، استفاده از بارش فکری طرحریزی در برخورد با مسائل، بهره مندی از راههای گوناگون در مسائل، تقویت حس امید، تعامل، تشریک مساعی، آموزش ارتباطات حلقوی خانوادگی امنیت آور، تعامل بین نسلی، انتقال تعامل درون خانوادگی به اجتماع، امنیت ناشی از نزدیکی فکری، امنیت ناشی از حضور جسمی، امنیت ناشی از پاسخگویی	۱۰ و ۲ و ۳ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۵
حمایت و پذیرش	توانمندسازی جمعی، خودکارآمدی جمعی، کارایی جمعی، مشارکت بیشتر، مهارت های اجتماعی، مهارت های فنی، اخلاقی و رفتاری خودکارآمدی فردی، داشتن تخصص، توانایی های فردی	۱۰ و ۲ و ۳ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۵
تشویق و ترغیب	مهارت های فردی، تشویق دانش فردی، اعتماد به توانمندی ها، انگیزش داشتن، اعتماد به نفس، عزت نفس، توسعه باورها، خودباوری، انجام موفق عملکرد	۱۰ و ۲ و ۳ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۵

الگوی مذکور که براساس نظریه داده بنیاد به دست آمده مشتمل بر ۳ بعد است.

شکل ۱. الگوی استخراج شده برنامه های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه

2. Null, W. (2011). curriculum form theory to practice. Published by Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
3. Bilen, S. (2010). The Effect of Cooperative Learning On The Ability Of Prospect Of Music Teacher To Apply Orffschulwerk Activities. *Procedia Social And Behavioral Sciences*, 2: 4872-4877.
4. Javadani, Mohammad, Anarinejad, Abbas. (2017). Evaluation of the quality of e-learning curriculum elements in Iran's higher education. *Curriculum Research* 8(1) 104-122..
5. Keating, D.P. (1978). A Search for Social Intelligence, *Journal of Educational Psychology*, 70, 218-223.
6. OECD. (2019). PISA 2018 Assessment and Analytical Framework, PISA. Paris: OECD Publishing, doi: 10.1787/b25efab8-en.
7. Liang, L., Cai, J., and Geng, Q. (2020). Online teaching in primary and secondary schools under the epidemic: reality, improvement strategies and future reconstruction: analysis from learning perspective. *E Edu. Res.* 5, 5-11.
8. Wang, X., Li, Y., Li, X., Duan, H., Li, Y., and Hu, W. (2021). Role of avoidance-motivation intensity in creative thinking: similar and differential effects across creative idea generation and evaluation. *Creat. Res. J.* 1-18.
9. Yarmohamedian, Mohammad Hossein. (2017). Basics of lesson planning principles, Yadavare Kitab Publications.
10. Fathi Vajargah, Korosh. (2015). Curriculum towards new identities (volume one). Aizh Publications.
11. Shabani, Hassan. (2018). Teaching methods and techniques, 3rd edition, volume 1. Tehran. Organization of studying and compiling humanities books of universities (Department).

برنامه های درسی مدارس بر اساس نیازهای اجتماعی، فرهنگی، روانشناسی دانش آموزان دوره دوم متوسطه ضروری است که جهت اجرای برنامه درسی دوره متوسطه باید هرچه سریعتر به آن اهتمام ورزد و بر جامعیت و یکپارچگی و مطلوبیت آن توجه کنیم.

نتیجه گیری

الگوی مذکور مرکب از ۳ بعد، ۱۱ مؤلفه می باشد؛ بدین ترتیب تمامی افراد نمونه یافته های به دست آمده در بخش کیفی را تأیید کردند. آموزش متوسطه در کنار پرورش استعداد های عام به پرورش استعداد های خاص می پردازد، اما در پرورش استعداد های خاص دانش آموزان با کثرتی از تفاوتها روبه رو هستیم و از طرفی ضمن پرداختن به استعداد های خاص باید پاسخگوی نیاز های جامعه در زمینه های مختلف بود. این دوره تحصیلی پایه آموزش های دوره بعدی است و همه دانش آموزان به آن ورود پیدا نمی کنند، بنابراین مدارس متوسطه باید برای این عده که وارد دنیای کار میشوند برنامه ریزی های لازم را داشته باشد. لذا کارکرد دو گانه آموزش متوسطه یعنی کارکرد معطوف به اشتغال و کارکرد معطوف به تحصیل در دوره های عالی، آن را به یکی از چالش برانگیزترین دوره های تحصیلی در نظام های آموزشی جهان تبدیل کرده است. با کمی تأمل می توان دریافت که این گوناگونی کارکردها ناشی از اهدافی است که برای آموزش متوسطه در نظر می گیرند و پرداختن به این اهداف مسائل خاصی را در برابر برنامه ریزان برنامه درسی قرار می دهد.

یافته های این پژوهش می تواند به دو شیوه کاربرد یابد. شیوه اول عمومی یعنی بهره گیری از یافته های حاصل از این پژوهش در تدوین برنامه درسی مبتنی بر نیازها در دوره متوسطه و دوره های تحصیلی دیگر نیز بهره گرفت. ذکر این نکته لازم است که چارچوب ارائه شده، در صورت کاربرد در نظام آموزشی، اثرات مثبت خود را نمایان می سازد. شیوه ویژه بدین معنا که هر یک از یافته های این پژوهش میتواند در جای خود مورد استفاده قرار گیرد. مولفه های به دست آمده در تمامی نیازهای مذکور می تواند به عنوان راهنمای کلی در تنظیم، تدوین و تهیه برنامه درسی دوره متوسطه، کتابهای درسی، راهنمای برنامه درسی و راهنمای معلم مورد توجه قرار گیرند. علاوه بر اینکه چارچوب پیشنهادی ناظر بر تربیت دانش آموزان دوره دوم متوسطه در حوزه نیازهای فرهنگی، اجتماعی و روانشناسی است، با این وجود می تواند در سایر سازمانها و ارگانها مورد استفاده قرار گیرد. چرا که جامعه نیازمند آموزش همگانی در رابطه با نیازهای افراد است تا افرادی یادگیرنده محور، منتقد، مسولیت پذیر و دارای قدرت رهبری پرورش یابند. لذا، پیشنهاد میشود که مدیران سایر سازمانها و ارگانها جهت توانمندسازی و بهسازی منابع انسانی خود از برنامه درسی مذکور استفاده نمایند.

References

1. Shoarini Nejad, Ali Akbar. (1400). *Philosophy of Education*. Tehran: Amirkabir Publications.